

“Työväenlainsäädäntöä” Yhdysvalloissa v. 1918

N. s. “työväenlainsäädännöllä” yleiseen ymmärretään sellaista lainsäädännöllistä toimintaa, minkä tarkoituksena on palkkatyöväestön yhteiskunnallisten oikeussuhteiden sekä työläisten ja työnantajain välisten suhteiden järjestäminen. Tästä syystä sanotaankin työväenlainsäädäntöä tai ainakin sen päähaaroja myös usein yhteiskunnalliseksi lainsäädännöksi. Näin lasketaan työväenlainsäädännön piiriin kuuluviksi myös monet muut lainsäädäntötoimet, jotka suoranaisesti koskevat joko palkkatyöväestöä kokonaisuudessaan tai sitten sen jotakin osaa. Työväenlainsäädäntöön kuuluviksi luetaan näinmuodoin kaikki ne lakisäädökset, jotka koskevat työnantajaluokan ja työläisten välisiä työtaisteluita, (Huom. lakeja, joissa kielletään määrättyiltä työläisryhmiltä lakontekemisen oikeus, on tänä vuonna laadittu — ja toisia on tekeillä — muutamissa Yhdysvaltoihin kuuluvissa osavaltioissa; eräs sellainen laki on myös parhaillaan tekeillä Yhdysvaltain kongressissa — n. s. Cummins-lakiehdotukseen” kuuluva lisäke) maksimalityöaikaa, pyhätyötä, työnvälitystä, työtilastoa, nais- ja lapsityötä, työpalkkaa, terveydenhoitoa, tariffisopimuksia (tai kuten täällä on ruvettu sanomaan: kollektiivisia — ryhmittäisiä — työsopimuksia), teollisuustarkastusta, työväensuojelusta ja -vakuutusta (työväenvakuutus- ja suojelulait), terveydenhoitoa ynnä muuta.

Yllälueteltuun lainsäädännön piiriin luettavia lakeja tai lakiehdotuksia säädettiin Yhdysvalloissa v. 1918 sangen vähän. Verrattuna edellisiin vuosiin, oli varsinainen työväenlainsäädäntö mainittuna vuonna sangen niukka. Useissa valtioissa otettiin tässä suhteessa pitkäkököjä taka-askeleitäkin — menetetttiin entisiä saavutuksia. Näin tapahtui etenkin työaikalakien kanssa. Varsinkin lapsi- ja naistyön rajotuslait ku-

mottiin joko kokonaan tai supistettiin niiden rajottuvaisuutta tuntuvasti sodanajaksen “pakkoilanteen” vuoksi. Työväenlakien lakkautus jätettiin tavallisesti lainsäädännöllisellä määräyksellä joko kuvernöörin tai “puolustuskomitean” tai jonkun lautakunnan harkinnasta riippuvaksi. Mutta huolimatta siitä, minkä valtio-elimen tai minkä valtiiovirkamiehen määräysvallasta näiden työväenlakien väliaikainen lakkautus kulloinkin riippui, tosiasia on, että tätä valtuutta käytettiin sodan aikana useissa valtioissa hyvin tuhlaten. Ja monien muiden työväenlakien kanssa kävi samoin. Useissa valtioissa — ja melkein kaikissa teollisuusvaltioissa — laadittiin joukko n. s. “poikkeus”- eli “hätäilalakeja”, joissa ennen säädettyjen ja lain mukaan voimassa olevien työväenlakien velvoittava voima tehtiin “poikkeuksellisesti” s. o. sodanajaksi kokonaan merkityksettömäksi ja tyhjäksi. Näin tuhoittiin melkoinen osa työväestön sitkeällä taistelulla voittamia lainsäädännöllisiä saavutuksia ja niiden täytäntöönpanomääräykset lakkautettiin. Ja kuten ylempana viitattiin tänä kaikki tapahtui reilusti sillä ymmärryksellä, että voimassa olleet työväenlakien velvoitukset olisivat muka olleet työtehoon nähden määrin työntuottavuutta rajoittavia, että työväenlakien oli poikkeuksellisesti astuttava syrjään, jos mieli päästä voittajaksi sodassa. Että tämä oli vain verukesyys, on itsestään selvää. Tässä ei myöskään tarvinn lähemmin mainita, että nämä toimenpiteet ajettiin lävitse suurpääoman myötävaikutuksella ja sen pakotuksesta.

Niinkuin yllä viitattiin, oli vuoden 1918 saavutukset työväenlainsäädännön alalla perin pienet. Mistään kehittyneemmästä lainsäädännöstä ei ollut taikaa. Vieläpä otettiin pitkiä ta-

ka-askolettakin. Tosin muutamissa valtioissa tehtiin nais- ja lapsityötä rajoitettavien lakeihin muutamia parannuksia; siellä täällä korjattiin hieman työväensuojelus- ja vakuutuslakien kirjallista muotoa ja muutamissa tapauksissa sellaisten lakien ulottuvaisuuttakin laajennettiin; työläisten terveydenhoitoa koskevia lakeja parannettiin kolmessa valtiossa; ammattitar kastusta parannettiin lainsäädännöllisillä uudistuksilla niinkään kolmessa valtiossa; kaivoslakeihin tehtiin muutamia pienempiä lisä muutamisissa valtioissa; Massassa korjattiin vähän lakia, mikä määrää, että työnantajan, joka värvää tai kuuluttaa työväkeä lakonalaiseen työpaikkaan, on samalla ilmoitettava lakon olemassaolosta; korjaus koskee sitä milloin lakko katsotaan virallisesti päättyneeksi; mutta yleensä katsoen kumminkin rajottui vuoden 1918 saavutukset varsinaisen työväenlainsäädännön alalla varsin pieneksi — voipa sanoa olemattomaksi.

Mutta eräällä työväenlainsäädännön alalla oli vuosi 1918 kuitenkin merkille pantava. Eräälläinen "työväenlainsäädännön" haara, mitä ei ole ennen tunnettu enempää täällä kuin muissa-kaan maissa, sai näet tällöin alkunsa. V. 1918 muodostui niin sanoaksemme uranuurtajaksi "uudensuuntaisen työväenlainsäädännön" alalla. Silloin nim. näkivät kahta poikkeusta lukuunottamatta ensimmäiset n. s. "syndikalismivastaiset" ja työpakkolait tällä mantereella päivän valon. Näitä lakeja oli jo vuotta aikaisemmin laadittu kahdessa valtiossa ja oli niiden antama esimerkki vallasaolijoita niin viehättävä ja ilahuttivat niissä esitetyt määräykset ja säädökset lainlaatijakunnan herroja muissakin valtioissa niin ikiomiksi, että lähes parikymmentä "rikollisen syndikalismista vastaista" ja työpakkoa velvoittavaa lakia laadittiin ja astui voimaan v. 1918.

Lait "rikollista syndikalismia" vastaan.

Vuoden 1918 aikana oli lainlaati- jaksunnat koolla yhteensä kahdessakymmenessä kolmessa valtiossa, joissa yhdessätoista istunto oli sääntömääräinen.

Paitsi Yhdysvaltain kongressia, laadittiin sanottuna vuonna yhteensä viidessä valtiossa laki "rikollista syndikalismia" ja "saboteesia" vastaan. Samoin korjattiin muutamissa valtioissa n. s. "irtolaisuuslakeja", joilla muutamissa tapauksissa on saanut laillinen voima kuin syndikalismivastaisilla ja saboteesilaeillakin. Yhdysvaltain kongressi myös laati puheenaolevana vuotena lain, jossa määrätään ankaroina rangaistuksia sille, joka vahingoittaa tai hävittää, sekä joka yrittää vanhojuttaa tai hävittää sotatarpeita, hyötyvälineitä y. m. sodan aikana. Lain nojalla on useita radikaaleja teljetty lukkojen taakse.

Kuten ylempänä on mainittu, laadittiin jo v. 1917 ensimmäiset saboteesi- ja syndikalismivastaiset lait. Asiaahar rastavissa piireissä ja niiden taholta, joiden mielestä kaikellinen työväen vapaa ja julkinen toiminta olisi sodan esilletuoman "hätätilan" tekosyyllä tyysten hävitettävä, alettiin työskennellä tämmöisen lainsäädännön hyväksi muissakin valtioissa. Nämä lait on tähdäty etupäässä I. W. W.-liittoa vastaan, jota sodan aikana hyvin usein syytettiin siitä, että se oli päättänyt milloin hävittää viljavainioita, milloin polttaa metsäalueita, milloin hävittää sotatarpeita, milloin räjäyttää ilmaan tehtaita ja rautatiesiltoja ja milloin tehdä jotakin muuta kauheata väkival- lan ja hävityksen tekoja. Todennäköi- tä kumminkin on, että näitä juttuja sommiteltiin kokoon suureten provo- kaattorien toimesta tarkoituksella saada täten yleistä mielipidetä tukemaan tämmöistä lainlaadintaa. Ja myöntää täytyy, että tässä onnistuttiin mainosti. Yleinen mielipide kannatti tämmöisiä lakeja ilman huomattavampia vasta-ää- niä. Totta kuitenkin on, ettei I. W. W.-liitto ole koskaan ollut syndikalis- tinen sellaisessa "rikoksellisessa" eli kriminaalisessa tarkoituksessa eikä kan- nattanut saboteesia siinä merkitykses- sä, kuin mikä näille sanoille kysy- myksessä olevissa laeissa annetaan.

Syndikalismivastaisia lakeja laadit- tiin v. 1918 Arizonan, Montanan, Neb- raskan, North Dakotan ja South Doka- tan valtioissa.

“Rikollinen syndikalismi” ja “saboteesi” sanojen määrittely on useimmissa tapauksessa otettu suorastaan vuoden 1917 samallaisista laeista. Tämän mukaan on “rikollinen syndikalismi” oppia, mikä “edustaa rikollisuutta, opettaa väkivaltaa, saboteesia, murhapolttoja, hävitystä, omaisuuden tuhoamista tai muuta terrorismia taloudellisten ja valtiollisten tarkotuksperien saavuttamisen välineinä ja keinoina.” “Saboteesi”-sana taas on muutamassa tapauksessa suorastaan asianomaisessa laissa määritelty. Näin määriteltynä on saboteesi etupäässä omaisuuden hävittämistä ja tuhoamista pahassa tarkotuksessa. Laki määrää rikkojilleen ankarointa rangaistuksia. Jokainen, joka opettaa syndikalismia tai saboteesia, laki määrää rangaistavaksi. Samoin määrää laki rangaistavaksi sen, joka kuuluu johonkin järjestöön, joka opettaa tai aiheuttaa väkivallan töitä, katsomatta siihen, onko asianomainen missään suhteessa ollut itse osallinen rangaistavaan tekoon, vaiko ei. Rangaistavaksi määrää laki myös sen, joka antaa kokoushuoneen johonkin puhetilaisuuteen, jossa opetetaan “rikoksellista syndikalismia”.

Arizonan saboteesilain ensimmäinen pykälä kuuluu seuraavasti: “Jokainen henkilö, korporationi, yhdistys tai järjestö, joka tarkotuksellisesti ja pahalla-afkeisesti vahingottaa tai hävittää omaisuutta, tai loukkaa jonkun toisen perustuslaillisia tai muita oikeuksia taloudellisten (industriaallisten) ja valtiollisen tarkotusperien saavuttamisen keinoina, on syyllinen saboteesin.”

Lain toinen pykälä määrää rangaistusta seuraavasti:

“Saboteesi on tuomittava kuritushuonerangaistuksella, ei vähemmäksi kuin viideksi eikä pitemmäksi kuin kahdeksikymmeneksi vuodeksi.”

Saboteesin opettamisesta, tai kokoontumisesta kokoukseen joko saboteesin harjoittamista tai opettamista varten, määrää laki vankeutta aina 10 vuoteen asti. Lievin rangaistus on \$5,000 sakko.

Laki astui voimaan kesäk. 21 p. 1918.

Montanan syndikalismivastaisessa laissa määritellään “rikoksellinen syndikalismi” seuraavasti:

“Rikoksellinen syndikalismi määritellään tässä laissa opiksi, mikä opettaa väkivaltaa, rikoksia, murhapolttoja, omaisuuden hävitystä, saboteesia tai muita laittomia tekoja ja keinoja sekä muita sellaisia tekoja taloudellisten ja valtiollisten tarkotusperien saavuttamisen keinoina taikka taloudellisen tai valtiollisen vallankumouksen saavuttamisen välikappaleina.

Saboteesi määritellään laissa omaisuuden hävitykseksi tai muuksi tahallansa suoritetuksi teoksi, minkä kautta koetetaan tuottaa työnantajalle tai jollekin muulle henkilölle aineellista vahinkoa. Rangaistus lain rikkomisesta voi olla vähintään yksi vuosi ja korkeintaan viisi vuotta kuritushuonetta, taikka lievemmissä tapauksissa vähintään \$200 ja korkeintaan \$1,000 sakkoa. Raskaiden asianhaaran vallitessa voidaan hänelle tuomita sekä sakko- ja kuritushuonerangaistukset sekä voidaan hän tuomita jopa maankavalluksestakin.

Nebraskan saboteesilaislaissa määritellään saboteesi pääasiallisesti merkitsevän samaa kuin Montanan saboteesilaislakin. Lain rikonnasta määrää laki vähintään \$200 sakkoa tai yhden vuoden kuritushuonetta tai korkeintaan \$5,00 sakkoa tai 10 vuotta kuritushuonetta. Pahimmissa tapauksissa voidaan syylliselle tuomita sekä sakko- että vankilarangaistukset.

North Dakotan saboteesilaki määrää ensiluokan saboteesirikoksesta kuritushuonerangaistusta vähintään yhden vuoden. Korkein rangaistus on elinikäinen kuritushuonerangaistus.

Toisen luokkaisesta lainrikonnasta määrätään vähintään yhden ja korkeintaan 20 vuoden kuritushuonevankeus.

South Dakotan laki “rikollista syndikalismia” vastaan määrää lain rikkomisesta sakkoa vähintään \$1,000 tai kuritushuonetta yhden vuoden, taikka korkeintaan \$10,000 sakan tai 25 vuotta kuritushuonetta. Raskaimmissa tapauksissa voidaan syytetylle tuomita sekä sakko- että kuritushuonerangaistukset.

Liittovaltain saboteesilaisissa, mikä vahvistettiin huhtik. 20 p. 1918, määrätään rangaistusta korkeintaan \$10,000 sakkoa tai 30 vuotta vankeutta, tai raskauttavien asianhaarojen vallitessa molemmat.

Työpakkolait.

Jo v. 1917 laadittiin kahdessa Yhdysvaltain valtiossa laki, mikä velvoittaa valtion jokaisen määrättyyn ikäluokkaan kuuluvan miespuolisen henkilön suorittamaan viikossa vissi työtuntimäärä työtä. V. 1918 laadittiin työpakkolakeja (Compulsory Work Laws) **Delawaren, Georgian, Kentuckyn, Louisianan, Massachusettsin, Montanan, New Jersey, New Yorkin, Rhode Islandin ja South Dakotan** valtioissa. Kaikki nämä lait ovat tarkotetut olemaan voimassa vain sota-ajan. Niiden voimaannpanovaltuus on muutamissa tapauksissa riippuvainen kuvernöörin määräysvallasta, toisissa tapauksissa valtion puolustusneuvostosta. Laki velvoittaa määrättyillä poikkeuksilla tavallisesti kaikki valtion miespuoliset asukkaat, jotka ovat työkykyisiä ja kuuluvat määrättyyn ikäluokkaan, tekemään työtä vissi työtuntimäärä viikossa. Alin ikäraja on erilainen eri val-

tioissa. Georgiassa ja Kentuckyssa se on 16 vuotta, Louisianassa 17 vuotta, Delawaressa, Massachusettsissa, New Yorkissa, New Jerseyssa ja Rhode Islandissa 18 vuotta.

Korkein ikäraja on Massachusettsissa, New Yorkissa, New Jerseyssa ja Rhode Islandissa 50 vuotta. Delawaressa, Georgiassa ja Louisianassa 55 vuotta, sekä Kentuckyssa 60 vuotta.

Montana ja South Dakotan lait määräävät työpakkovelvoitukseksi kaikki valtion asujamet, ikään ja sukupuoleen katsomatta.

Laki velvoittaa työskentelemään vähintään 36 tuntia Kentuckyn, Massachusettsin, New Yorkin, New Jersey ja Rhode Islandin valtioissa, 48 tuntia Louisianassa, viisi päivää Montanassa ja South Dakotassa sekä viisi ja puoli päivää Georgiassa. Delawaren laissa ei määrätä mitään vissiä työtuntimäärää.

Muutamien valtioiden työpakkoon velvoittava laki nimenomaan määrää, että lakkotapauksissa tullaan lakkolaiset katsomaan tämän lain rikkojiksi. On tapauksia, jolloin lakkolaisia on rangaistu työpakkolain nojalla.

W. Sointu.

